โครงการพัฒนารามาธิบดีสู่คณะแพทยศาสตร์ชั้นนำในเอเชีย

(โครงการรามาธิบดี – บางพลี)

ศาสตราจารย์รัชตะ รัชตะนาวิน

<u>โครงการรามาธิบดีบางพลี: โอกาสทองของประชาชนไทย</u>

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินโครงการ “พัฒนารามาธิบดีสู่คณะแพทยศาสตร์ชั้นนำในเอเชีย” หรือโครงการรามาธิบดี–บางพลี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 ซึ่งเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 ปี

โครงการนี้เป็นโอกาสทองของสังคมไทยที่จะได้รับการพัฒนา โดยใช้ศักยภาพบุคลากรรามาธิบดีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจะเอื้ออำนวยให้เกิดการผลิตแพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางสาธารณสุขในรูปแบบใหม่เพื่อที่ จะรับใช้สังคมไทยได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สนองความต้องการของประชาชนและเชื่อมโยงกับระบบสุขภาพของประเทศ เป็นบัณฑิตรุ่นใหม่มีความพร้อมที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น นอกจากนี้โครงการนี้จะช่วยพัฒนาแพทยศาสตรศึกษาของประเทศ เพิ่มคุณค่าให้แก่สถาบันผลิตแพทย์ทุกแห่งในประเทศให้มีการผลิตบัณฑิตแพทย์ที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน เนื่องจากโครงการรามาธิบดี–บางพลี ตั้งอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการซึ่งเป็นจังหวัดอุตสาหกรรม โครงการนี้จะช่วยพัฒนาด้านอาชีวะเวชศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของประชาชนที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มนี้โดยเฉพาะ และขยายมิติของการพัฒนาไปทางด้านสังคมและเศรษฐกิจด้วย

เนื่องจากโครงการนี้อยู่ในส่วนภูมิภาค จึงเป็นโอกาสที่จะดำเนินการให้เกิดการพัฒนาระบบบริการสุขภาพอย่างครบวงจร โดยเชื่อมโยงกับระบบสาธารณสุข ระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิของประเทศ มาสู่การ

บริการระดับตติยภูมิที่โรงพยาบาลรามาธิบดีวิทยาเขตพญาไท โดยมีการดำเนินการให้เกิดคุณค่าเพิ่มและประสิทธิภาพในทุกๆ ขั้นตอนของสายธารการดูแลผู้ป่วยอย่างครบวงจร

นอกจากนี้โครงการรามาธิบดี–บางพลี จะพัฒนาการแพทย์ทางเลือก เพื่อผสมผสานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน โดยคัดสรรกระบวนการรักษาที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ เป็นการกระตุ้นให้เกิดเส้นทางการวิจัยใหม่ เพื่อประโยชน์นี้ต่อผู้ป่วยอย่างแท้จริง

โครงการรามาธิบดี–บางพลี จึงเป็นโอกาสทองของประชาชนไทยที่จะได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในขณะเดียวกับที่เป็นโอกาสของบุคลากรรามาธิบดีที่จะใช้ความสามารถและศักยภาพที่มีอยู่ร่วมกันเป็นพลังที่จะก่อให้เกิดคุณูปการแก่สังคมไทยอย่างเต็มภาคภูมิ และเป็นโครงการที่ชาวรามาธิบดีทุกหมู่เหล่า น้อมใจกายดำเนินโครงการเพื่อถวายเป็นราชสักการะ และเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 พรรษาซึ่งสมพระเกียรติยศอย่างแท้จริง

<u>ความเป็นมาของโครงการโดยสังเขป</u>

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ได้รับมอบที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์จำนวน 300 ไร่ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อพัฒนาเป็นโครงการรามาธิบดี–บางพลี ที่ดินนี้อยู่ในบริเวณที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการกำลังพัฒนาให้เป็นส่วนราชการ ขณะนี้กำลังมีการก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถรองรับการแข่งขันกีฬาระดับชาติได้ มีสถานที่ราชการที่ตั้งอยู่แล้วในบริเวณเดียวกันได้แก่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และบริเวณนี้อยู่ไม่ไกลจากที่ตั้งของมูลนิธิลูกพระดาบส ซึ่งเป็นโครงการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บริเวณนี้อยู่ชิดกับชายฝั่งทะเลตะวันออก ตั้งอยู่ที่กิโลเมตรที่ 49 บนถนนสุขุมวิทสายเก่าระหว่าง บางปู กับคลองด่าน

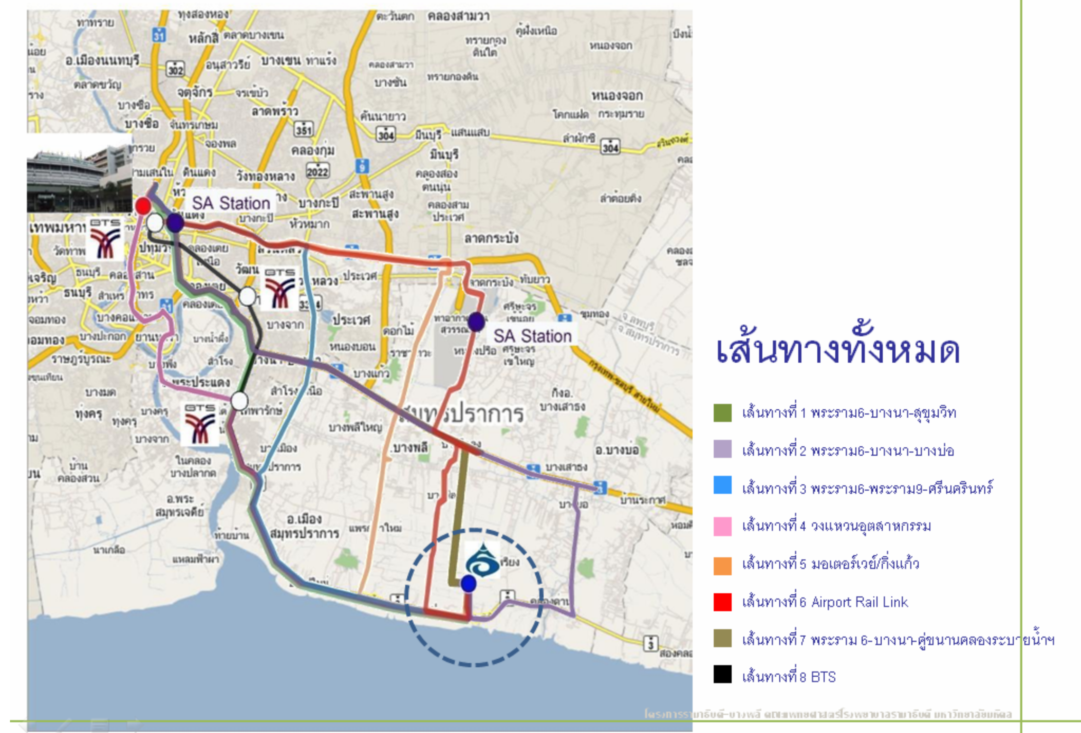
<u>การเดินทาง</u>

จากคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี สามารถเดินทางไปที่โครงการได้หลายเส้นทางดังนี้

1. ใช้เส้นทางถนน บางนา–ตราด โดยมุ่งหน้าจากถนนบางนา–ตราด ออกจากกรุงเทพมหานคร แล้วเลี้ยวกลับรถที่กิโลเมตรที่ 19 หลังจากนั้นอีกประมาณ 1 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าถนนตัดใหม่ ซึ่งเป็นถนนขนานกับคลองส่งน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งรับน้ำจากที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่าง และสนามบินสุวรรณภูมิ มาลงทะเลที่อ่าวไทย เป็นคลองขุดใหม่ขนาดกว้าง 48 เมตร และมีถนน 4 เลน ขึ้น 2 เลน และล่อง 2 เลนคู่ขนานกับคลองสุวรรณภูมิ โดยจะใช้เวลาเดินทางจากคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ประมาณ 45 นาที
2. ใช้ถนนสุขุมวิทสายเก่า โดยใช้ถนนสุขุมวิท หรือ ถนนศรีนครินทร์ ตรงมาที่ปากน้ำหลังจากนั้นเลี้ยวซ้ายตรงมาตามถนนสุขุมวิทสายเก่าถึงกิโลเมตรที่ 49 แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าสู่โครงการรามาธิบดี – บางพลี
3. ในอนาคต เมื่อรถไฟฟ้าใต้ดินสายสีแดงก่อสร้างแล้วเสร็จจะมีสถานีรถไฟฟ้าอยู่ตรงข้ามอาคารสมเด็จพระเทพรัตน์จากสถานีนี้ใช้เวลาประมาณ 5 นาที มาต่อ Air Port Rail Link ที่สถานีมักกะสัน ใช้เวลา

เดินทางประมาณ 15 นาทีถึงสนามบินสุวรรณภูมิ หลังจากนั้นจะมีรถ shuttle ซึ่งวิ่งวนระหว่าง โครงการรามาธิบดี–บางพลีกับสนามบินสุวรรณภูมิ ใช้เวลาประมาณ 20 นาที ซึ่งเป็น ถนน 4 เลนตลอดและไม่มีการจราจรที่หนาแน่น

การเดินทางจากรามาธิบดี–พญาไท มาที่โครงการรามาธิบดี–บางพลี จึงเดินทางได้สะดวกมีหลายเส้นทาง และใช้เวลาไม่นาน

<u>3 วิทยาเขตของรามาธิบดี และการจำแนกพันธกิจ</u>

เมื่อโครงการรามาธิบดี–บางพลี แล้วเสร็จ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีจะมี 3 วิทยาเขต โดยแต่ละวิทยาเขตจะประกอบพันธกิจที่แตกต่างกันแต่ประสานกันอย่างเป็นเอกภาพภายใต้องค์กรเดียวกัน

1. วิทยาเขตพญาไท

จะได้รับการพัฒนาเป็นโรงพยาบาลระดับตติยภูมิหรือเหนือกว่าตติยภูมิ ที่จะเป็นสถานฝึกอบรมแพทย์ระดับหลังปริญญาทุกหลักสูตร ทั้งแพทย์ประจำบ้าน และแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์ โดยจะมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนทุกแห่งในประเทศที่จะส่งต่อผู้ป่วยมารับการรักษาพยาบาล เชื่อมโยงกับสถาบันต่างประเทศและมีเครือข่ายกับคณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยมหิดลในวิทยาเขตพญาไท และเป็นพันธมิตรเชื่อมโยงกับโรงพยาบาลของรัฐและเอกชนและสถาบันทางการแพทย์ของกระทรวงสาธารณสุขในบริเวณใกล้เคียง

ด้วยการคมนาคมที่สะดวกที่จะมาถึงรามาธิบดี–พญาไท โดยทางถนน/ทางด่วน ทางรถไฟ รถไฟใต้ดิน ซึ่งกำลังก่อสร้าง และทางอากาศ (ลานเฮล์ลิคอปเตอร์ของอาคารสมเด็จพระเทพรัตน์) จึงมีโอกาสที่ รามาธิบดี – พญาไทจะเชื่อมโยงร่วมมือกับ โรงพยาบาลของรัฐและเอกชนและสถาบันการแพทย์ของ กระทรวงสาธารณสุขที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ผลักดันให้ รามาธิบดี–พญาไท เป็นศูนย์การแพทย์ของ กรุงเทพมหานครได้

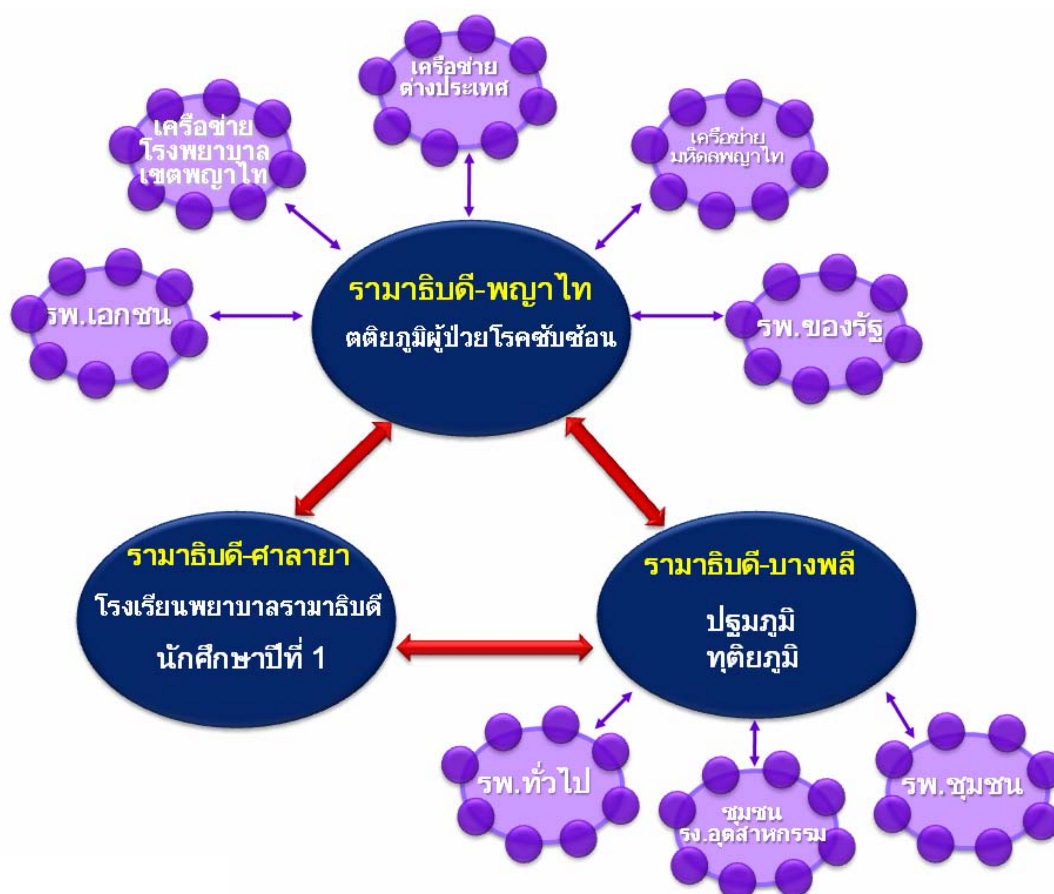
2. วิทยาเขตบางพลี

จะมีโรงพยาบาลขนาด 400 เตียง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลระดับ ปฐมภูมิ และทุติยภูมิซึ่งจะเหมาะสมกับ การสอนนักศึกษาระดับปริญญาของคณะฯ ทั้ง 3 หลักสูตรได้แก่หลักสูตรแพทยศาสตร์บัณฑิต, พยาบาล ศาสตร์บัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิตของความผิดปกติของการสื่อความหมาย (นักฝึกการพูด, นักฝึก การได้ยิน) โรงพยาบาลระดับนี้ เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้ที่นักศึกษาทั้ง 3 หลักสูตรที่จะออกไป ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง โดยโรงพยาบาลรามาธิบดีที่บางพลี จะมีเครือข่ายการดำเนินงานเชื่อมโยง กับ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.)โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาล ศูนย์ ในจังหวัดสมุทรปราการและอีก 8 จังหวัดทางฝั่งชายทะเลตะวันออก โดยหากผู้ป่วยต้องการการรักษา ในระดับตติยภูมิสามารถส่งต่อมารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลรามาธิบดี–พญาไท ซึ่งจะมีระบบการ ส่งตัวไป–กลับ ที่พัฒนาขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้โครงการรามาธิบดี – บางพลียังเชื่อมโยงกับ ชุมชนในภาคอุตสาหกรรม เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการมีโรงงานอุตสาหกรรม ถึง 8,000 แห่ง โครงการ รามาธิบดี–บางพลี จึงมีโอกาสช่วยพัฒนางานด้านอาชีวอนามัย –อาชีวเวชศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย ดูแลสุขภาพของประชาชนที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม

3. วิทยาเขตศาลายา

วิทยาเขตนี้เป็นที่ศึกษาของนักศึกษา ปีที่ 1 ทุกหลักสูตร โดยมุ่งเน้นการศึกษาวิชาความรู้ทั่วไปด้วย และนักศึกษาทุกหลักสูตรของรามาธิบดีจะให้มีโอกาสเรียนรู้ และสร้างมิตรภาพกับนักศึกษาต่างคณะฯ ต่าง วิชาชีพในมหาวิทยาลัยมหิดล นอกจากนี้วิทยาเขตนี้ยังเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี โดย นักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และ 2 จะเรียนที่นี่

การจำแนกวิทยาเขตของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็น 3 วิทยาเขต และจำแนกพันธกิจ ดำเนินการที่แตกต่างกันแต่ประสานการดำเนินการเป็นเนื้อเดียวอย่างเป็นเอกภาพ จึงเป็นการสร้างโอกาส อย่างมหาศาลในการดำเนินงานของคณะฯ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคมไทย

กรอบแนวคิดของการก่อสร้างโครงการรามาธิบดี–บางพลี

โครงการรามาธิบดี–บางพลีเป็นโอกาสที่คณะฯจะดำเนินการก่อสร้างให้ภูมิสถาปัตย์มีการสนองพันธกิจของคณะฯอย่างสมบูรณ์ โดยมุ่งจะให้เป็นสถาบันการศึกษาที่มีสิ่งแวดล้อม และภูมิสถาปัตย์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ และจินตนาการอย่างเต็มที่

กรอบแนวคิดหลักในการก่อสร้างคือให้มีความสมบูรณ์ของธรรมชาติ (Green University) มีความเขียวขจีของแมกไม้นานาพรรณ มีสระน้ำกว้างใหญ่ และท้องฟ้าสีครามสดใส ความเชื่อมโยงกับชุมชน (Community–linkage) โดยจะมีการก่อสร้างหอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์เพื่อเชื่อมโยงใกล้ชิดกับประชาชนภายใต้ กรอบแนวคิด 4E ดังนี้

Education reform จะเป็นการสร้างโอกาสที่คณะฯจะปฏิรูประบบการศึกษาใหม่ ปฏิรูปหลักสูตร ซึ่งสามารถจะทำได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้นในสถานที่ใหม่ร่วมกับกรอบแนวคิดใหม่แต่ทำได้ยากในสถานที่เดิมและกรอบแนวคิดเดิม

Environmental friendly โครงการรามาธิบดี–บางพลีได้รับออกแบบภูมิสถาปัตย์ให้มีความเป็นมิตรและกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อมที่สุด มีการบำบัดน้ำเสีย นำน้ำที่บำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ใหม่ (recycle) โดยการดำเนินงานได้รับการประเมินผลกระทบของสิ่งแวดล้อมจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว โครงการได้จัดศูนย์ power plant ไว้อย่างเป็นสัดส่วนปราศจากเสียงรบกวนและควันพิษ มีการออกแบบถนนให้มีทางคนเดินมีหลังคาคลุมที่ช่วยกันแดดกันฝน และสนับสนุนให้มีการสัญจรโดยจักรยาน และไม่อนุญาตให้มีการใช้จักรยานยนต์

Energy saving รามาธิบดี–บางพลี จะเป็นโครงการที่คำนึงถึงการประหยัดพลังงาน โดยอาศัยการถ่ายเทของอากาศ การรับแสงธรรมชาติให้มากที่สุด เพื่อเป็นการประหยัดไฟฟ้า โดยมุ่งอาศัยพลังงานทางเลือก เข้ามาร่วมให้มากที่สุดด้วยเช่น พลังแสงอาทิตย์ และพลังงานลมเป็นต้น

Excellent living and working condition โรงพยาบาลรามาธิบดี – บางพลีจะได้รับการออกแบบโดยคำนึงถึงความต้องการของผู้ทำงาน นักศึกษาและผู้ป่วยเป็นสำคัญ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานพร้อมมูล มีที่พักที่เป็นส่วนตัว บรรยากาศ โล่ง โปร่ง สว่าง เย็นตา สนับสนุนการเรียนรู้ อย่างเต็มที่ โครงการรามาธิบดี–บางพลี ได้กำหนดให้เป็นสถานศึกษาที่ครูและนักเรียนจะอาศัยอยู่ด้วยกันภายในโครงการ ดังนั้นจึงมีการออกแบบหอพักทุกแห่งให้มีความน่าอยู่โล่ง โปร่งไม่แออัด ใกล้ชิดกับธรรมชาติ ต้นไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับ สนามหญ้าเขียวขจี สระน้ำกว้างใหญ่ มีอาคารสันทนาการ มีศูนย์การเรียนรู้ที่ทันสมัยที่สุด มีระบบสนเทศ (wifi) ที่ครอบคลุมทั้งบริเวณที่วิทยาเขต ทั้งนี้เพื่อดึงดูดให้อาจารย์และนักเรียนอาศัยอยู่อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์เป็นชุมชนของปัญญาชน และเป็นแหล่งเพาะบ่มปัญญาและการเรียนรู้อย่างแท้จริง

โครงการรามาธิบดี–บางพลี อำนวยโอกาสให้คณะฯ ดำเนิน ยุทธศาสตร์หลัก 4 ยุทธศาสตร์ คือ

1. ความเป็นเลิศด้านการศึกษา
2. ความเป็นเลิศด้านชีวอนามัย–อาชีวเวชศาสตร์–สิ่งแวดล้อม
3. การพัฒนาระบบสุขภาพแบบครบวงจร
4. การพัฒนาระบบแพทย์ทางเลือก

การดำเนินยุทธศาสตร์ทั้ง 4 เปรียบเสมือนธงชัย 4 ธงของโครงการรามาธิบดี–บางพลี

<u>ความเป็นเลิศด้านการศึกษา</u>

คณะฯ จะใช้โอกาสที่โครงการรามาธิบดี-บางพลี ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคในจัดการศึกษาใหม่ โดยจะปรับหลักสูตรระดับปริญญาของคณะฯ ทั้ง 3 หลักสูตร โอกาสที่จะปรับหลักสูตรในสิ่งแวดล้อมเดิม สถานที่เดิม ภายใต้ความคิดแบบเดิมนั้นทำได้ยากยิ่ง ดังนั้นการได้สถานที่ใหม่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนภูมิภาค จะช่วยให้เกิดความริเริ่มสร้างสรรค์ซึ่งปลดปล่อยจากข้อจำกัดเดิม

นับเป็นโอกาสที่ดีอย่างยิ่งของคณะฯ ที่ในขณะนี้ได้มีความเคลื่อนไหวในระดับโลก ที่จะปฏิรูประบบการศึกษาของผู้ที่มีวิชาชีพทางสุขภาพ เช่น แพทย์ พยาบาล และนักสาธารณสุขใหม่ เนื่องจากเป็นที่ตระหนักว่าการผลิตผู้มีวิชาชีพด้านสาธารณสุขเหล่านี้ ด้วยหลักสูตรในปัจจุบันไม่สามารถสนองความต้องการของสังคมได้ และการศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรซึ่งจะออกมาเป็นผู้นำของระบบสุขภาพเหล่านี้ไม่มีความเชื่อมโยงกับระบบสุขภาพ ซึ่งปัญหานี้มิได้จำกัดอยู่เพียงประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่เป็นปัญหาของทุกประเทศทั่วโลก จึงได้มีการจัดตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นชุดหนึ่ง ภายใต้ชื่อว่า Education of Health Professionals for the 21st Century Commission โดยมีสมาชิกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสาธารณสุข และด้านการศึกษาจากประเทศต่างๆ และมีประธานคือ Dr. Julio Frank ซึ่งเป็นคณบดีของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด และประธานร่วมคือ Dr. Lincoln Chen ซึ่งเป็นประธานของ China Medical Board โดยมีผู้สนับสนุนที่สำคัญคือ กองบรรณาธิการของวารสาร Lancet มูลนิธิ Rockefeller และมูลนิธิ Bill-Melinda Gate เป็นต้น และคณะกรรมาธิการนี้ได้ดำเนินแล้วเสร็จ โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิจัย สังเคราะห์และมีข้อแนะนำที่เป็นรูปธรรม ซึ่งได้ลงตีพิมพ์ ลงในวารสาร Lancet ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน 2553

รายงานของสาระสำคัญ คือ เสนอให้มีการปฏิรูปหลักสูตรของการผลิตผู้มีวิชาชีพทาง สาธารณสุขใหม่ โดยนับว่าเป็นคลื่นลูกที่ 3 คณะกรรมาธิการชุดนี้มีในการพัฒนาหลักสูตรด้านนี้ โดยคลื่นลูกแรกคือ การจัดหลักสูตรตามรายงานของ นายแพทย์ Flexner เมื่อปี ค.ศ. 1910 ที่เรียกว่า Flexner report ซึ่งแนะนำให้การจัดหลักสูตรแพทยศาสตร์ ต้องมีการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ก่อน โดยแยกเรียนตามสาขาวิชาที่สำคัญ เป็นระยะเวลา 2 ปี หลัง จากนั้น จึงศึกษาต่อในชั้นคลินิกอีก 2 ปี ซึ่ง Flexner report นี้เป็นต้นแบบของการศึกษาแพทย์แบบใหม่ทางตะวันตกซึ่งได้เป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ต่อมาได้มีคลื่นลูกที่ 2 เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1960 คือการเรียนการสอนแบบการใช้ปัญหาเป็นพื้นฐาน (problem-based learning) ซึ่งมีโรงเรียนแพทย์หลายแห่งได้ใช้เป็นหลักในกระบวนการเรียนการสอน สำหรับคลื่นลูกที่ 3 คือ รายงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้เรียกได้ว่าเป็น Competency-based curriculum คือ การกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตด้านวิชาชีพทางสาธารณสุขและการแพทย์ที่พึงประสงค์ และจัดการเรียนการสอนให้ได้บัณฑิตที่คุณลักษณะเช่นนั้น คุณลักษณะสำคัญที่รายงานของคณะกรรมาธิการชุดนี้เสนอไว้เช่น ความเป็นผู้นำ, ความสามารถทางการบริหารจัดการ, ทักษะการติดต่อสื่อสาร, ความเป็นมืออาชีพ (professionalism) และมีทักษะการทำงานร่วมกับวิชาชีพอื่น การศึกษาที่บัณฑิตเหล่านี้ได้รับจะเป็นการศึกษาที่สามารถเปลี่ยนแปลงคนให้ออกไปเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ได้ซึ่งจะต้องมีการปรับองค์กร ปรับหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอน

ด้วย การผลิตบัณฑิตด้านวิชาชีพทางสาธารณสุข และการแพทย์ที่พึงประสงค์ ต้องเปลี่ยนจากระบบการเรียนรู้เดิมที่มุ่งให้ความรู้ (informative learning) และได้ผลผลิตเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือการเรียนรู้ที่มุ่งความเป็นวิชาชีพ (formative learning) ซึ่งได้ผลผลิตมาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพสาขาต่างๆ มาเป็นการเรียนการสอนแบบการเปลี่ยนแปลงผู้เรียน (transformative learning) เพื่อได้ผลผลิตเป็นบัณฑิตที่จะเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่สังคมที่ดีขึ้นด้วย

ในประเทศไทยกำลังมีความเคลื่อนไหวที่จะผลักดันข้อเสนอตามรายงานนี้ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยมีมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นผู้นำ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนที่มีความหมายต่อวิชาชีพแพทย์มาก เนื่องจากสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลทรงเป็นผู้นำการศึกษาแพทย์แผนปัจจุบันเข้ามาในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2464 โดยความสนับสนุนของมูลนิธิ Rockefeller แต่การดำเนินงานในครั้งนี้จะมีมูลนิธิรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดลฯ เป็นผู้ขับเคลื่อน ซึ่งองค์ประธานคือสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็นพระนัดดาของสมเด็จเจ้าฟ้ามหิดล

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จะใช้แนวทางของคณะกรรมาธิการชุดนี้ในการกำหนดหลักสูตรใหม่ โดยจะพิจารณาปรับหลักการนี้ให้เข้ากับบริบทที่เป็นระบบบริการสุขภาพของประเทศไทย และจะใช้แนวทางให้มีการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ อย่างเต็มที่ในการเรียนการสอน เช่น อาจจะมีภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐานเพียงภาควิชาเดียวโดยไม่แบ่ง เป็นสาขาวิชาตามรูปแบบเดิม หรืออาจจะมีภาควิชาคลินิกเพียงภาควิชาเดียวโดยไม่แบ่งแยกเป็นสาขาวิชาเฉพาะทั้งนี้เพื่อให้มีการบูรณาการของศาสตร์ต่างๆ อย่างเต็มที่ภายใต้เงื่อนไขที่นักศึกษาจะได้รับการปูพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อย่างเข้มแข็ง โดยมีการบูรณาการกับปัญหาทางคลินิก สนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้ทางคลินิกตั้งแต่ในปีแรกๆ เช่นเดียวกับการเรียนรู้การตรวจร่างกายผู้ป่วย และอาจจะจัดให้มีหลักสูตรที่หลากหลาย เช่น การเรียนควบแพทยศาสตรบัณฑิตกับการบริหารจัดการแพทยศาสตรบัณฑิตกับสาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต หรือแพทยศาสตรบัณฑิตกับวิทยาศาสตร์บัณฑิตทางด้านสารสนเทศเป็นต้น ซึ่งเป็นประเด็นที่คณะกรรมการประจำคณะฯ จะพิจารณาในขั้นสุดท้าย ทั้งนี้การเรียนรู้จะนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบพัฒนา e-learning ให้เต็มศักยภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งให้นักศึกษาได้ใช้องค์ความรู้ที่มีอยู่ในระบบสารสนเทศอย่างเต็มรูปแบบ

อาคารภายในโครงการ

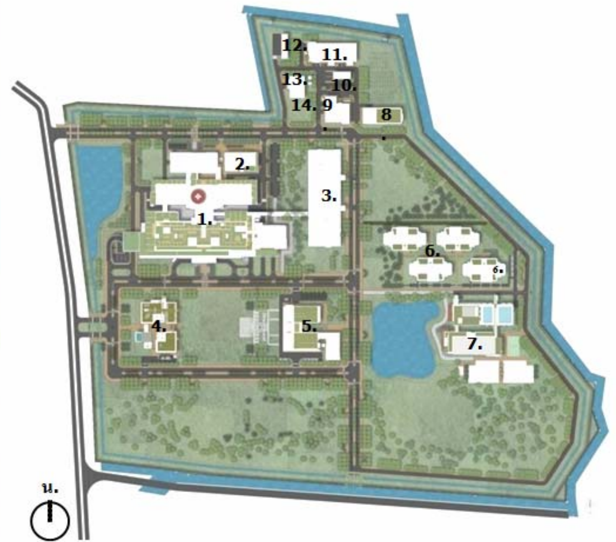
1อาคารโรงพยาบาลและหอผู้ป่วยใน

2. อาคารสาธารณูปโภคส่วนโรงพยาบาล

3. อาคารจอดรถ

4. ศาลาประชาคม

5. อาคารศูนย์การเรียนรู้

6. หอพักนักศึกษาและบุคลากร

7. อาคารสันทนาการ

8-14. กลุ่มอาคารส่วนสาธารณูปโภคของโครงการ

นอกจากนี้การออกแบบสถาปัตยกรรมของโรงพยาบาลจะเชื่อมโยงกับระบบ Hospital Logistics ที่มีประสิทธิภาพและทันสมัยจะเอื้ออำนวยให้มีความสะดวกในการเรียนรู้อย่างเต็มที่อาทิเช่น มี สัญญาณ Wi-fi ทั้งวิทยาเขต มีห้องเรียนหลากหลายขนาด มีห้องพักนักศึกษาซึ่งมี locker เก็บของส่วนตัว เช่น เดียวกับศูนย์การเรียนรู้ที่จะออกแบบให้การเอื้อต่อการศึกษา มีห้องสมุดที่ทันสมัยที่สุด และภูมิสถาปัตย์จะถูกออกแบบให้เป็นบรรยากาศของการเรียนรู้ มีสนามหญ้าเขียวขจี มีพันธุ์ไม้ และมีสระน้ำกว้างใหญ่ มีร่มไม้ชายคาที่จะใช้ในการเรียนรู้และการเรียนการสอนได้

อาคารศูนย์การเรียนรู้

กรอบแนวคิดของโครงการรามาธิบดี–บางพลี คือจะเป็นโรงเรียน กิน–นอนที่ครูและนักเรียนจะพำนักอยู่ในบริเวณเดียวกัน ทั้งนี้ให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างครูกับนักเรียนโดยไม่มีเวลาทำงานมาเป็นตัวกำหนด นักเรียนและครูสามารถจะนัดกันมาสอน มาติวเมื่อใดก็ได้ ครูสามารถจะพานักเรียนไปดูผู้ป่วยยามวิกาลบนหอผู้ป่วยหรือห้องฉุกเฉินได้ นัดกันมาสอนวันเสาร์–อาทิตย์เวลาใดก็ได้ นอกจากนี้ศูนย์สันทนาการจะเป็นสถานที่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่หลากหลายและเต็มรูปแบบ โครงการรามาธิบดี–บางพลี จะจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่นักศึกษา โดยเฉพาะให้สร้างเสริมสติ ปัญญาและประสบการณ์ชีวิต โดยรามาธิบดี–บางพลีจะเป็นสถานที่ที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวามีธรรมชาติ มีศิลปะ วัฒนธรรม มีดนตรี มีกีฬาฯ เป็นสถานศึกษาที่มีชีวิตจิตใจอย่างแท้จริงหล่อหลอมให้ได้คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

อาคารหอพักนักศึกษาและบุคลากร

อาคารหอพักเจ้าหน้าที่

อาคารสันทนาการ

นอกจากนี้คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดียังมีแนวคิดที่จะขับเคลื่อนให้โครงการรามาธิบดี–บางพลี เป็นศูนย์แพทยศาสตรศึกษาแห่งชาติ โดยจะมีการพัฒนาแพทยศาสตร์ศึกษาอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมที่

จะขยายผลออกไปเพิ่มคุณค่าให้แก่วงการแพทยศาสตรศึกษาของชาติ โดยที่จะสนับสนุนให้มีการวิจัยแพทยศาสตรศึกษาอย่างเต็มที่ โดยจะวางแผนเปรียบเทียบติดตามบัณฑิตแพทย์ที่ผลิตโดยหลักสูตรเดิม และหลักสูตรใหม่ที่โครงการรามาธิบดี–บางพลีว่าจะมีความแตกต่างกันอย่างไร โดยเป็นการศึกษาวิจัยในระยะยาว

<u>ความเป็นเลิศด้านอาชีวอนามัย–อาชีวเวชศาสตร์–สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย</u>

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรม มีประชาชนจำนวนถึง 8 ล้านคน คนซึ่งทำงานอยู่ในภาคอุตสาหกรรม แต่ในปัจจุบันการดูแลสุขภาพของประชาชนไทยในภาคอุตสาหกรรมยังมีปัญหามากมายแม้จะมีกฎหมายหลายฉบับตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ก็ยังไม่สามารถให้หลักประกันด้านสุขภาพแก่ประชาชนไทยที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมได้เต็มที่ ดังจะเห็นได้จากข่าวที่ปรากฏขึ้นเนืองๆ เกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพของพนักงานในโรงงาน หรือ ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการรักษาความปลอดภัยในโรงงาน เช่น มีก๊าซรั่ว เตาระเบิด ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อคนงานจำนวนมากมิได้จำกัดเฉพาะประชาชนในภาคอุตสาหกรรม แต่ขยายวงไปถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ใน ละแวกใกล้เคียงกับภาคอุตสาหกรรมด้วย ซึ่งนอกจากเกิดปัญหาทางสุขภาพแล้วยังก่อให้เกิดเป็นปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจควบคู่กันไปด้วย ดังตัวอย่างของปัญหาและเหตุผิดปกติหลายประการที่เกิดขึ้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยองเป็นต้น

จังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ขนาดเล็กและใหญ่จำนวนถึง 8,000 โรงงาน เป็นจังหวัดที่มีรายได้ของจังหวัด วัดโดย gross domestic product (GDP) สูงที่สุดในประเทศไทยรองลงมาจากกรุงเทพมหานคร แต่เป็นจังหวัดที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตของคนในจังหวัดสูงที่สุดในประเทศ และมีปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่างๆ มากมายรวมทั้งปัญหายาเสพติดด้วย

ดังนั้นการที่โครงการรามาธิบดี–บางพลีได้ตั้งอยู่ ณ จังหวัดสมุทรปราการ จึงถือเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาที่สูงสุดของประเทศเป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้จากการวิจัย และเป็นต้นแบบและแหล่งอ้างอิงความรู้ทางวิชาการ สนองปณิธานของมหาวิทยาลัยมหิดลที่มุ่งมั่นที่จะเป็นปัญญาของแผ่นดิน โอกาสจึงเปิดขึ้นอย่างมากที่จะขับเคลื่อนให้คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเป็นผู้นำทางด้านวิชาการด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ทั้งนี้เพื่อที่จะช่วยสร้างมิติใหม่ของการดูแลประชาชนในภาคอุตสาหกรรมซึ่งมิใช่เฉพาะในจังหวัดสมุทรปราการ แต่จะขยายผลไปในจังหวัดใกล้เคียงแถบชายฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศที่เป็นจังหวัดอุตสาหกรรม และในที่สุดจะขยายครอบคลุมไปทั่วประเทศ

ในปัจจุบันคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ยังไม่มีความเข้มแข็งในงานนี้มากนัก แต่คณะฯ ได้มีความมุ่งมั่นที่จะสร้างความเข้มแข็งทางด้านนี้ ทั้งทางด้านนโยบาย กำลังคนและทรัพยากรในการดำเนินการเรื่องนี้ โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อมขึ้น โดยมีคณบดีเป็นประธาน เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยได้เชิญ

ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐและภาคอุตสาหกรรมให้ความเห็นเพื่อกำกับทิศทางที่ถูกต้อง ที่ในที่สุดจะลงไปเชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสมุทรปราการ

งานสำคัญที่จะต้องเตรียมการเป็นลำดับแรก คือการสร้างกำลังคนด้านนี้ ซึ่งในขณะนี้ยังมีอยู่ไม่มาก และได้มีความร่วมมือกับ สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ในการอบรมบุคลากรด้านนี้ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยได้ร่วมกันเชิญผู้เชี่ยวชาญจากประเทศสหรัฐอเมริกามาจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 23–27 มกราคม 2554 และมีแผนการจะฝึกอบรมเพื่อเพิ่มกำลังคนด้านนี้ให้มากขึ้นตามลำดับ

นอกจากนี้ยังจะต้องเสริมศักยภาพของคณะฯ ในการดำเนินการด้านนี้ให้เข้มแข็งขึ้น โดยการพัฒนาการบริการด้าน อาชีวอนามัย/เวชศาสตร์ คือการจัดตั้งหน่วยตรวจผู้ป่วยนอกด้านนี้ โดยได้รับความสนับสนุนจากสำนักงานประกันสังคม โดยในเบื้องต้นจัดตั้งที่โรงพยาบาลรามาธิบดีวิทยาเขตพญาไท และจะขยายผลต่อไปยังโครงการรามาธิบดี–บางพลีด้วย คณะฯ จะต้องพัฒนาการบริการวิชาการด้านนี้ซึ่งมิได้จำกัดอยู่เฉพาะในการให้การรักษาพยาบาลแต่ต้องมีมิติในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การออกแบบระบบ การควบคุมกำกับ การติดตามดำเนินงานให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่ประกาศใช้แล้วซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพอนามัยของประชาชนในภาคอุตสาหกรรมดีขึ้น

คณะฯ จะใช้โอกาสนี้ในการพัฒนางานด้านห้องปฏิบัติการที่จะสนับสนุนการดำเนินงานด้านนี้ ให้มีความทันสมัยมีประสิทธิภาพ และได้มาตรฐานสากลเป็นห้องปฏิบัติการที่สามารถเป็นแหล่งอ้างอิงได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้งานวิจัยทางด้านนี้เข้มแข็งขึ้นด้วย โครงการรามาธิบดี–บางพลี จึงได้เปิดโอกาสของการวิจัยด้านนี้อย่างมหาศาล การวิจัยนี้มิได้จำกัดอยู่เฉพาะด้านการแพทย์เท่านั้น แต่ยังขยายวงไปถึงการวิจัยเชิงระบบ งานวิจัยในมิติของสังคมและเศรษฐกิจที่เกี่ยวพันแยกกันไม่ออกในปัญหาด้านนี้ด้วยโดยควรมองถึงการให้โอกาสและความเท่าเทียมกันของประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้เคียงกับ โรงงานอุตสาหกรรมให้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับโรงงานอุตสาหกรรมด้วย

คณะฯ จะมีโอกาสในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานเรื่องนี้ทุกองค์กรทั้งในและนอกประเทศ และเครือข่ายของการดำเนินงานด้านนี้ที่มีอยู่แล้วในจังหวัดสมุทรปราการ โดยยึดหลักของการทำงานที่ส่งเสริม–สนับสนุนกันและไม่มีความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน

การดำเนินงานด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ โครงการรามาธิบดี–บางพลี จะเชื่อมโยงกับการดำเนินงานด้านการศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรที่บรรจุความรู้ด้านนี้ และเชื่อมโยงกับผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ระดับหลังปริญญาที่เกี่ยวข้องกับด้านนี้ด้วย ซึ่งแน่นอนจะเชื่อมโยงเป็นเนื้อเดียวกันกับการวิจัยด้านนี้ด้วย

โครงการรามาธิบดี-บางพลี จึงเปิดโอกาสอย่างมากที่จะก่อให้เกิดคุณูปการด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งสนองนโยบายของรัฐบาลที่จะทำให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่อย่างสง่างาม และโครงการนี้ยังทำให้โครงการรามาธิบดี-บางพลี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนอุตสาหกรรม และโรงงานอุตสาหการรมในจังหวัดสมุทรปราการ โดยมีภาพที่ชัดเจนของความตั้งใจแน่วแน่ที่จะเป็นสมาชิกใหม่ที่ดีของจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะนำมาซึ่งความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการตระหนักว่าโรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นโรงพยาบาลของประชาชนของจังหวัดสมุทรปราการ ที่ประชาชนจะได้โอบอุ้มค้ำจุนอย่างต่อเนื่องด้วย

<u>การพัฒนาระบบสุขภาพแบบครบวงจร</u>

ระบบสุขภาพของประเทศได้มีการพัฒนาไปอย่างมากในช่วงระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ได้ระบุให้การได้รับการรักษาพยาบาลเป็นสิทธิ์ของคนไทย ซึ่งได้มีการตราพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ และพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพขึ้นทำให้เกิดสำนักหลักประกันสุขภาพแห่งชาติซึ่งมีหน้าที่หลัก คือการจัดสรรงบประมาณของระบบสุขภาพ และจำกัดหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขให้มีเฉพาะเพียงการบริการ และการสร้างเสริมสุขภาพเท่านั้น แต่ไม่มีอำนาจในการจัดสรรงบประมาณ คนไทยทุกคนจึงได้รับการประกันสุขภาพอย่างถ้วนหน้า โดยมีการจัดสรรงบประมาณรายหัวไปที่สถานบริการที่ดูแลประชาชนโดยตรง และใช้ระบบเหมาจ่ายในการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยใน ทั้งนี้เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสุขภาพได้ให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค มากกว่าการรักษาพยาบาล หรือภายใต้แนวคิดของ “การสร้างนำซ่อม” จึงมีการเน้นการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบแนวคิดของ“สถานพยาบาลใกล้บ้าน-ใกล้ใจ” สถานีอนามัยตำบลเป็นโรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพประจำตำบล (รพ.สต.) เพื่อเสริมความแข็งแกร่งของระบบบริการปฐมภูมิและการสร้างเสริมสุขภาพ

อย่างไรก็ตาม การปรับระบบบริการสุขภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันยังมีปัญหาอยู่มาก ดังจะเห็นได้จากการที่ผู้ป่วยจำนวนมากยังเลือกที่จะมารับการรักษาที่สถานบริการระดับทุติยภูมิ หรือตติยภูมิหรือโรงพยาบาลของโรงเรียนแพทย์ โดยไม่ได้ถูกส่งต่อมารักษาตามระบบ เนื่องจากยังไม่มีความพึงพอใจในระบบบริการปฐมภูมิ ขณะนี้การให้การรักษาพยาบาลโดยโรงพยาบาลชุมชนยังทำได้ไม่เต็มศักยภาพ เช่น ไม่มีการผ่าตัดฉุกเฉิน เช่น ผ่าตัดไส้ติ่งอักเสบ หรือ ผ่าท้องคลอด แม้จะมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญแต่ขาดวิสัญญีแพทย์ เนื่องจากแพทย์เป็นกังวลการถูกฟ้องร้อง ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยขึ้น หรือปัญหาของการส่งต่อผู้ป่วยตามระบบที่ยังไม่มีความสะดวก และไม่มีการส่งตัวกลับมารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลต้นทางที่ส่งตัวผู้ป่วยมารักษาตัวต่อ ระบบสุขภาพยังมีปัญหาด้านกำลังคน ทั้งแพทย์พยาบาลและวิชาชีพสนับสนุน จึงจะต้องมีการเพิ่มจำนวน และบริหารจัดการให้มีการกระจายที่เหมาะสม การขาดแคลนแพทย์สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว ขาดบุคลากรที่จะมาประจำที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นต้น อนึ่งการดำเนินงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพอย่างเป็นรูปธรรมก็ยังไม่เห็นภาพที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างชัดเจน นอกจากนี้ยังขาดการเชื่อมโยงข้อมูลของผู้ป่วย

โดยระบบสนเทศ ระหว่างโรงพยาบาลและเชื่อมโยงกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานประกันสังคม และกรมบัญชีกลาง

โดยสรุปการปรับเปลี่ยนระบบบริการสภาพของประเทศไทยในปัจจุบัน ได้มีการปฏิรูปเชิงระบบการจัดสรรงบประมาณ นำหน้าการพัฒนาระบบการบริการสุขภาพซึ่งยังตามไม่ทันและยังมีโอกาสพัฒนาให้ดีขึ้นอีกมาก

การที่โครงการรามาธิบดี–บางพลี ตั้งอยู่ที่ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นส่วนภูมิภาค จึงเป็นโอกาสสำคัญที่เปิดกว้างของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่จะมีบทบาทในการเป็นปัญญาของแผ่นดินในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพของเทศให้มีความเข้มแข็งและมีการดำเนินการไปในทิศทางที่ถูกต้อง เป็นต้นแบบของรูปแบบการบริการและการบริหารจัดการ ซึ่งจะขยายผลออกไปทั่วประเทศ

โรงพยาบาลรามาธิบดีที่บางพลี จะเป็นโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ และมีการบริการระดับตติยภูมิบางส่วน เช่น การวินิจฉัยทางรังสีวิทยาโดยเครื่องมือที่มีเทคโนโลยีสูงสุด มีห้องสวนหัวใจเพื่อให้การวินิจฉัยและการรักษาโรคหัวใจขาดเลือดเฉียบพลันได้อย่างทันท่วงที ซึ่งการกำหนดขอบเขตการบริการไว้ในระดับนี้จะเอื้อต่อการเรียนการสอนนักศึกษาแพทย์ พยาบาล และนักศึกษาฝึกการพูด ฝึกการได้ยิน เป็นอย่างดีเพราะเป็นการเรียนรู้ในสถานการณ์ที่จะออกไปปฏิบัติงานจริง อย่างไรก็ตามหากผู้ป่วยในจังหวัดสมุทรปราการต้องการการรักษาในระบบตติยภูมิ ก็จะได้รับการส่งต่อมารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลรามาธิบดีวิทยาเขตพญาไท ซึ่งเป็นโอกาสที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่จะสร้างระบบส่งต่อผู้ป่วยไปและกลับอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีระบบสารสนเทศสนับสนุนอย่างเต็มที่ ซึ่งหากมีความจำเป็นต้องส่งต่อผู้ป่วยทางอากาศก็สามารถจะทำได้ ทั้งนี้โรงพยาบาลรามาธิบดี จะอยู่ในตำแหน่งที่จะสร้างเครือข่ายการบริการกับโรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลสมุทรปราการหรือโรงพยาบาลทั่วไปในจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเชื่อมโยงกับเครือข่ายของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด้วย ซึ่งเป็นโอกาสที่โครงการรามาธิบดี–บางพลี จะมีบทบาทในการเพิ่มคุณค่าให้ระบบสุขภาพในทุกๆ มิติได้เป็นอย่างดี ผ่านการวิจัย การศึกษา การฝึกอบรมบุคลากรและการสร้างเสริมสุขภาพ ซึ่งจะเป็นโครงการนำร่อง โครงการต้นแบบที่จะขยายผลออกไปทุกภาคส่วน โครงการรามาธิบดี–บางพลี จึงสามารถอยู่ในตำแหน่งที่จะเป็นผู้นำทิศทางของการพัฒนาระบบบริการสุขภาพให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการจัดสรรงบประมาณในระบบสุขภาพ ซึ่งได้ดำเนินการล่วงหน้าไปแล้ว

ขณะนี้โครงการ รามาธิบดี – บางพลี ได้มีการประสานงานใกล้ชิดกับ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ โรงพยาบาลสมุทรปราการ โรงพยาบาลในจังหวัดสมุทรปราการทุกแห่ง และได้เชื่อมโยงกับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ อย่างใกล้ชิด เพื่อที่จะระดมศักยภาพของบุคลากรรามาธิบดีอย่างเป็นสหสาขาให้ร่วมกันดำเนินงานเรื่องนี้อย่างบูรณาการ เป็นโอกาสที่จะเพิ่มคุณค่าให้แก่ระบบสุขภาพของประเทศ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของคณะฯ ที่จะเป็นประทีปส่องทางด้านสุขภาพของประเทศอย่างแท้จริง

<u>การพัฒนาระบบแพทย์ทางเลือก</u>

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าการแพทย์แผนปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาสุขภาพ หรือโรคภัยไข้เจ็บของผู้ป่วยโดยครบถ้วนสมบูรณ์ บางครั้งการรักษาพยาบาลแผนปัจจุบันมิสามารถปฏิบัติได้เต็มที่โดยมีข้อจำกัด เช่นความไม่พร้อมด้านร่างกาย หรือมีโรคของระบบอวัยวะหลายระบบทำให้มิสามารถรับการผ่าตัดได้ หรือผู้ป่วยแพ้ยาบางชนิดทำให้ไม่สามารถใช้ยาที่ควรจะใช้ได้ หรือการไม่สนองตอบต่อการรักษาโดยแพทย์แผนปัจจุบัน จึงทำให้มีผู้ป่วยจำนวนมากเข้าพึ่งพาแพทย์ทางเลือก เป็นจำนวนมากซึ่งมีข้อมูลระบุว่ามีการใช้จ่ายเงินในด้านนี้เป็นจำนวนมาก การแพทย์ทางเลือกนี้มีหลากหลายมากมาย เช่นการแพทย์แผนไทย แผนจีน การฝังเข็ม แผนตะวันออกอื่นๆ หรือการรักษาโดยวิธีการต่างๆ อีกจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันเฉพาะวิชาชีพ แผนไทยและแผนจีนเท่านั้นที่ได้รับการรับรองว่าเป็นวิชาชีพ เฉพาะและมีใบประกอบโรคศิลป์รองรับ

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี จึงมีนโยบายที่จะนำการแพทย์ทางเลือกเข้ามาผสมผสานบูรณาการกับการรักษาพยาบาลแบบตะวันตก โดยมุ่งหมายที่จะนำแพทย์ทางเลือกนี้มาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ โดยคัดเลือกเฉพาะการรักษาพยาบาลที่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จากการวิจัยรองรับชัดเจน เนื่องจากมียาสมุนไพร หรือยาตำรับต่างๆ ตลอดจนวิตามิน อาหารเสริม หรือวิธีการรักษาอีกหลายแบบซึ่งไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ประกอบว่าจะได้ผลจริง นับเป็นความรับผิดชอบของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีที่จะเป็นผู้นำในการใช้แพทย์แผนทางเลือกอย่างเหมาะสม

โครงการรามาธิบดี–บางพลี จึงเป็นโอกาสอันดีที่โครงการนี้จะดำเนินงานด้านการแพทย์ทางเลือกอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้องเป็นต้นแบบ ที่จะขยายผลต่อไป โดยจะดำเนินการด้านโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม การเตรียมตัวบุคลากร และการร่วมมือเป็นเครือข่ายกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง

<u>โอกาสทองของรามาธิบดีที่บางพลี</u>

แนวคิดการพัฒนาโครงการรามาธิบดี–บางพลี สำเร็จลงได้ด้วยความร่วมแรงร่วมใจของคณะกรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ได้ระดมความคิด โดยรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ข้าราชการปกครอง ผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ปกครองนักศึกษา – แพทย์ประจำบ้าน และบุคลากรรามาธิบดี หล่อหลอมความคิดจนตกผลึกเป็นโครงการนี้ขึ้น โครงการนี้จึงเริ่มต้นขึ้นได้ด้วย ความร่วมแรงรวมใจของชาวรามาธิบดีทั้งมวลที่จะรวมพลังกันมอบสิ่งที่ดีที่สุดให้แก่พี่น้องประชาชนไทยอย่างแท้จริง

บุคลากรของรามาธิบดีทุกหมู่เหล่าควรมีความปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่มีโครงการรามาธิบดี–บางพลี เกิดขึ้น เป็นโครงการที่เปิดโอกาสอันมหาศาลที่จะทำให้ชาวรามาธิบดีได้ใช้ศักยภาพของพวกเราอย่างเต็มที่ เพื่อก่อให้เกิดคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อสังคมไทยในด้านการศึกษา ด้านอาชีวอนามัย อาชีวเวชศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาระบบสุขภาพครบวงจร และการพัฒนาระบบแพทย์ทางเลือก และในด้านอื่นๆ

โครงการรามาธิบดี-บางพลี จึงเป็นอนาคต ความหวัง ความฝันของชาวรามาธิบดีทุกคนที่จะช่วยกันถักทอสานฝันให้เป็นความจริงมองเห็นภาพสุดท้ายของโครงการนี้อย่างชัดเจนร่วมกัน และช่วยกันผลักดันขับเคลื่อน ผนึกกำลังกายใจ รู้รักสามัคคีช่วยกันต่อสู้ฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ร่วมกัน ด้วยจิตใจที่รวมกันเป็นหนึ่งและมั่นคง ทำให้โครงการรามาธิบดี-บางพลี เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 84 ปี เป็นโครงการที่สง่างามสมพระเกียรติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเหลือคณานับต่อชาวรามาธิบดี และต่อปวงชนชาวไทย

เป็นโอกาสทองของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ได้ดำเนินการโครงการนี้โดยวิทยาเขตทั้ง 3 แห่งที่มีการดำเนินพันธกิจที่แตกต่างกัน แต่ประสานกันอย่างเป็นเอกภาพ จะนำสู่วิสัยทัศน์ของการเป็นคณะแพทยศาสตร์ชั้นนำของภูมิภาคเอเชียและประทีปส่งทางด้านสุขภาพของประเทศ เป็นโอกาสของมหาวิทยาลัยมหิดลที่จะบรรลุปณิธานในการเป็นปัญญาของแผ่นดิน และเป็นโอกาสทองของประชาชนไทยที่จะมีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ

ศ.นพ.รัชตะ รัชตะนาวิน คณบดี E-mail : rarrv@mahidol.ac.th

ศ.นพ.วินิต พัวประดิษฐ์ ผู้อำนวยการโครงการรามาธิบดี – บางพลี E-mail : rawpp@mahidol.ac.th